

ELU.OHTULEHT.EE

Juhataja **Katrin Roht**
katrin.roht@ohtuleht.ee
Tel 614 4058

HELGI SALLO: „Põdesin õudset, et o

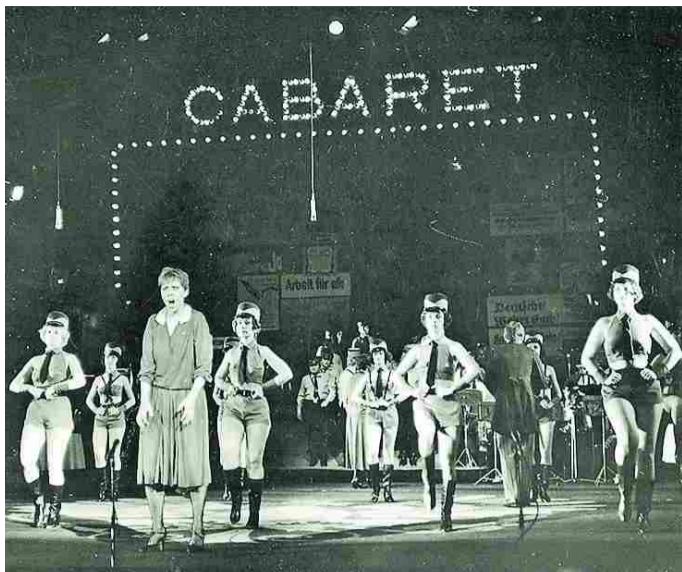
AIGI VIIRA
aigi.viira@ohtuleht.ee

„Olin siis üle neljakümne ja põdesin õudset, et olen Sally rolli jaoks liiga vana. Iga jumala päev vaatasin peeglist, kuidas need kostüümid mulle istuvad,“ tunnistab Helgi Sallo meenutades muusikali „Kabaree“ omaegset peaosa, mida mängis vaheldumisi Katrin Karisma. Estonia tõi tänava veebruaris kultusmuusikali taas lavale, nüüd oli Sallo näitejuht ja Karismal täita preili Schneideri osa.

Kui muusikal „Kabaree“ 1984. aastal Estonias esietendus, oli Helgil mängida kaks rolli: klubi Kit Kat täht Sally Bowles ja preili Schneider. „Mõelda, olin ju juba 42aastane, aga Sally, keda kehastasin, suisa tütarlaps. Preili Schneiderit oli märksa parem teha.“

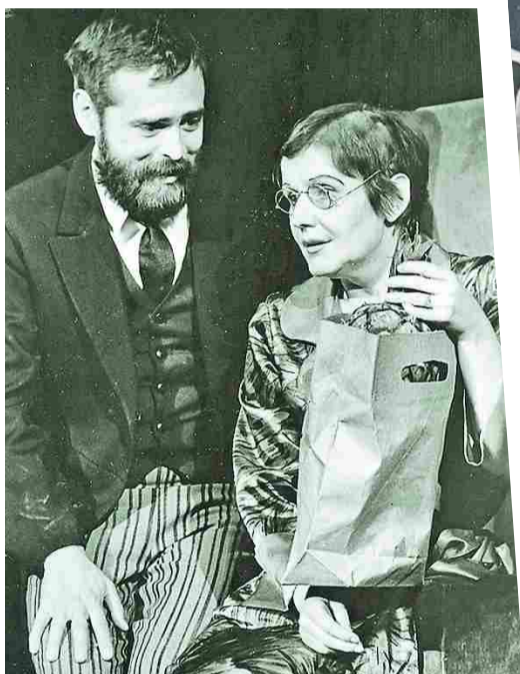
Toonase „Kabaree“ tõi Estonia lavale Ago-Endrik Kerge, kes Helgi sõnul teadis väga täpselt, mida tahab. Lõi ta ju ise ka koreograafia. Kõnelemata sellest, et Kerge sattus esietendusega kohe punaseltseimeeste põlu alla. „Nimelt toimus tegevus totalitaarses riigis ja etenduse finaalis kulmineerus grandioos- seks apoteosiks see, kui terve lava oli pruunsärklasi täis, lauldi hümnaolulist marssi ja pöördui seljaga publiku poole, tervitades ilmuvat tegelast, kes võttis küllaltki tuttava asendi,“ meenutas toonase „Kabaree“ lavastaja Kerge hiljem ETV saates „Kergelt Estonias“. „Ning ülevallalt lae alt langesid alla suured punased kangad, neid oli terve lava täis, lava muutus järsku punaseks ja oma juhti tervitavaks massiks.“ Tõe huvides olgu öeldud, et polnud need kangad üksnes punased, vaid nende keskel laiutas valge taustale maalitud haakrist.

Katrin Karisma, kes ses „Kabarees“ Helgi Sallo ja **Vaika Kii- gega** vaheldumisi Sallyt kehastas, teab rääkida, et rabanduse äärel olnud ka Eesti punapartei liider **Karl Vaino**, kes punaseid haakristilippe nähes näost sama

Helgi Sallo Sallyna 1984. aasta lavastuses „Kabaree“.

„KABAREE“ 1984: Sally (Katrin Karisma) esiplaanil, pruunsärklaste tantsuline jõuk tema selja taga.

Konferansjee (Tõnu Kilgas) ja Sally (Katrin Karisma) 1984. aasta „Kabarees“.

Õrn armastajapaar **härä Schulz (Jüri Krjukov)** ja preili **Schneider (Helgi Sallo)** 1984. aasta „Kabarees“.

tooni värvunud: „Vaino tuli ja käskis need palakad saalist ära korjata ja lahkus.“

Kerge kutsuti kultuuriministri juurde vaibale. Eesmärgiks oli tõrksale lavastajale leebelt selgeks teha, et lavastuse lõppu tuleb muuta. Kerge polnud nõus. Ent sellest polnud lugu. „Need tulipunased kangad värviti määratud pruuniks,“ on Karisma meele, kuidas kirgaspunane laval kadus. „Eks teatri juhtkonnast võib aru saada – kas mängida etendust edasi või lõpetada selle mängimine üldse,“ re-

sümeeris Kerge. „Mina aga seda tükkki enam vaadata ei tahtnud.“ Seevastu publik nautis toonast „Kabareed“ hoogsalt. Misest, et lavastaja Kerget süüdistati otsesõnu fašismi propageerimises.

„Süda hüppas rõõmust, kui Piret selle rolli sai.“

Seekordse „Kabaree“ puhul Estonias haakristilipud enam ei lehti ja Helgi enam laval ei ole. Tema teeb näitejuhitööd.

Katrin seevastu saab kahasse **Juuli Lillega** mängida preili Sch-

neiderit. „Need lavastused – see, mis oli 40 aastat tagasi, ja nüüd, on väga erinevad,“ tõdeb Katrin. „Eelmisel korral oli meil teatud mõttes hollywoodilik ja glamurne lähenemine, praegune aga näitab väga vaest Saksamaad. Kit Kat klubigi on keldris. See oli raske periood, aga samas ülevoolavalt hedonistlik.“

Katrin kehastatud preili Schneideri pole põhjatult jõukas, sest tal on üksnes paar-kolm tuba välja üürida. „Tema iseloom pole minu, ta on teismoodi naine,“ tunnistab Katrin. „Ta on ko-

haneja, ta jääb ellu. Härä Schulz oli tema ainus võimalus ja temast ta loobub. Armastust ei olnud Schneider varem ju tundnud ja härä Schulzist loobumine on tema traagika. Lavastaja sõnul on „Kabaree“ Sally ja preili Schneideri lugu. Nemad on ohvrid. Mina aga olen õnnelik, et saan seda rolli teha.“

Ent Katrinil on põhjust ka teistpidi õnnelik olla, sest praeguses „Kabarees“ kehastab üht Sallydest tema draamanäitlejast tütar Piret Krumm. „Süda hüppas rõõmust, kui Piret selle rol-

LYCKA TILL! Rootsi lavastaja keeras Estonia „Kabarees“ igavusenupud

ARVUSTUS

VILLU PÄÄRT
ajakirjanik

Elu on ilus, tüdrukud on ilusad, isegi orkester on ilus. Ainult et... Berliini kuldaeg 1920ndate lõpp – 1930ndate algus on moes. Hedonism, seksuaalne vabadus, jazz, ohjeldamatu pidutsemine. Sakslaste telesari „Babylon Berlin“ lööb vaatajarekordid kogu maailmas. Miski selles ajas ja meie ajas kõlsub kokku. Ei tahaks öelda suure sõja vari või eelootus.

1966. aastal Broadwayl esietendunud muusikal „Kabaree“ tuli Londonis tagasi lavale 2021. aastal ja noppis rekordarvu Olivier’ teatriauhindu. Sealse „Kabaree“ tarbeks ehitati ümber Londoni Playhouse’i teater. Laval on suuruselt kolmandik rah-

vusoper Estonia pöördlavast, aga pöörleb siiski; selle keskel on tõstük, millega saab tegelasi kõrgusesse tõsta või maapõhja lasta. Dekoratsioone pole. Väike jazz-orkester rõduotstel.

„Linna kuumim pilet,“ kuulutab plakat. 30 kuni 300 naela – viimasel söögid-joogid-laudapakett ja võimalus tunda väga lähedalt, milliseid parfüüme lavaloolijad kasutavad. Estonia „Kabaree“ on samuti praegu Tallinna üks kuumimaid etendusi. 11 kevadhooaja etendust on viimase kohani välja müüdnud.

Estonia fuajees ripub kuldne kostüüm, mida kandis 1984. aastal lavale tulnud „Kabarees“ konferansjee osas **Tõnu Kilgas**. Sama rolli proovis **Urmas Kibuspuu**, kelle elutee lõppes kaks päeva enne esietendust. Laval säras 70aastase juudi vanamehe herr Schultzi rollis kõigest 29aas-

tane **Jüri Krjukov**, keda teises koosseisus oli valmis asendada tõesti 70aastane **Endel Pärn**, Eesti muusikateatri üks suurimaid legende. Lavastas **Ago-Endrik Kerge**. Toonane „Kabaree“ jõudis 100. etenduseni 1988. aasta novembris, kaks päeva enne seda, kui Toompeal hääletas ülemnõukogu Eesti suveräänsusdeklaratsiooni poolt.

Toonast ja tänast „Kabareed“ seovad kaks toonast Sallyt – **Helgi Sallo** ja **Katrin Karisma**. Sallo on nüüd „Kabaree“ näitejuht ning Karisma ühes koosseisus preili Schneider. Karisma tütar **Piret Krumm**, kes tuli ilmale napp paar kuud pärast toonase „Kabaree“ 100. etendust, on nüüd üks Sallydest.

Londonis algab teater juba tänavalt. Esmalt tuleb seista pikas järjekorras kitsukese ukse juures. Algab hoovihm, kuid Kit Kat

klubist lippavad välja nõtked noorsandid, kes vihmavarjudega terve järjekorra kaitse alla võtavad. Sisse pääsenule antakse kohe üks *schnaps*. Teekond jätkub kitsaid koridorilabürinte pidi, kuni avaneb vaade baarile, mille peal tantsivad neid – jalad ihuvärvi puuvillastes trippidega sooniksukkades. Koledad sukad on auklikud. Baarimees soovitab, et esimene vaatus on pikk, natuke alla kahe tunni. Võiks klaasi veini asemel võtta terve pudeli. Saalis veinitamine on OK!

Kava maksab 15 naela, Estonias viis eurot. Mõlemast leiab intervjuu „Kabaree“ helilooja **John Candleriga** ning kostüümikavandi. Võib olla üpris kindel, et Estonias „Kabaree“ lavale toonud meeskond on käinud Londoni etendust vaatamas. Miks keegi peale kostüümikunstniku sealt midagi kõrva taha ei pan-

nud? See ehtne elurõõm, sära, aga ka luudeni välja jõudev kurbus, mis Londoni lavalt vastu vaatab, on Estonias asendatud mänguga: täna siis mängime „Kabareed“, teeme nii, et me kedagi ei sega.

Kes jättis Sally laulud välja?

Londonis avaneb teatri suur tänavapoolne usterivi alles etenduse lõpus – kirkastus on saabunud. Tänav on valla. Elu on ilus. Estonias saabub kirkastus riidehoiu trügimismaratonis.

Estonia „Kabarees“ peaosalist kehastab **Hanna-Liina Võsa** Sally Bowlesi pahelisust, kiima ja valu välja ei kannu. Napib nii häält kui ka usutavust. Ehk on takistuseks Võsa teatav naturaalne nukulikkus, aga peamise põntsu paneb lavastaja otsus kärpida välja kaks laulu Sally re-

pertuaarist, mis selle noore, kõigest 19aastase naise olemuselt avaks. Puudu on „Mein Herr“, milles Sally kirjeldab, kuidas ta suurt Euroopat avastab, tolli tolli kaup, mees mehe haaval. Teine karm kärbe on pala „Maybe This Time“, mis 1984. aasta Estonia etenduses kandis **Juhan Viidingu** tõlgituna pealkirja „Kui ehk praegu õnneaegu...“

Mingil põhjusel on Rootsi lavastaja **Anna-Karin Hirdwall** langetanud otsuse, et parem näitame Sallyt suhteliselt üheplaanilise tipsomaanina, kellel on mingeid seiklusi meestega, kõik muu vaid vihjamisi ja läbi väga paksu halli udu. Isegi abordile järgnevas dramaatilises laulunumbris napib usutavust – seda ei laula naine, kes on elu läbi kogu kõntsa ära näinud ja saab aru, kui õbluke on piir elu ja surma vahel.